

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **B., výroba dreveného tovaru, s. r. o., v konkurze, so sídlom: T.** IČO: X., zast. advokátom JUDr. J. Š., so sídlom: S. proti žalovaným: **1/ G. G., s. r. o., so sídlom: P.** IČO: X., **2/ T., s. r. o., so sídlom: M.**, IČO: X., zast. advokátkou I. Ď., so sídlom: K. **o vydanie nehnuteľností získaných na dražbe**, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici zo 16. februára 2006, č. k. 34Cbi/21/2005-50-Pr, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici zo 16. februára 2006, č. k. 34Cbi/21/2005-50-Pr **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd prvého stupňa, rozsudkom zo dňa 16. 02. 2006, č. k. 34Cbi/21/2005-50-Pr žalobu, podanú žalobcom o vydanie nehnuteľností, získaných na dražbe, zamietol a konateľom žalobcu uložil povinnosť spoločne a nerozdielne nahradiť žalovanému v 1. rade trovy konania vo výške 72 006,-- Sk. V odôvodnení svojho rozhodnutia skonštatoval, že na majetok úpadcu bol vyhlásený konkurz v konaní, vedenom pod sp. zn. 25K 229/2002 dňa 06. 04. 2004. Návrh na začatie konania bol podaný dňa 20. 01. 2005 na Okresný súd Martin, a to v čase, keď majetok úpadcu spravoval správca konkurznej podstaty JUDr. M. P., so sídlom: K. Prvostupňový súd sa v konaní zaoberal predovšetkým otázkou, či vecnú a procesnú legitimáciu má žalobca, zastúpený v konaní svojimi konateľmi, alebo návrh na začatie konania môže podať výlučne správca konkurznej podstaty. Súd poukázal na § 17 ods. 1, ods. 2, § 18 ods. 1, ods. 2 a § 19 ods. 1, ods. 2 zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní (ďalej len „ZKV“) a uviedol, že žalovaný v 1. rade

získal nehnuteľnosti na dražbe, konanej exekútorom, o čom svedčí výpis z listu vlastníctva č. X. pre kat. územie T. kde je žalovaný zapísaný ako vlastník nehnuteľností, ktoré dňa 17. 07. 2002 vydražil z majetku žalobcu na exekučnej dražbe. V prospech žalovaného bolo vlastníctvo zapísané v roku 2002. Ak by vec bola zahrnutá do konkurznej podstaty napriek tomu, že bola zapísaná na žalovaného, jediným aktívne legitimovaným účastníkom konania by mohol byť žalovaný v 1. rade, a to ohľadom tých nehnuteľností, ktoré na dražbe získal. Nemôže to byť úpadca, zastúpený svojimi konateľmi, pretože takúto žalobu by mohol podať iba správca, ak by pochyboval o tom, že nehnuteľnosť je vedená na liste vlastníctva niekoho, kto jej skutočným vlastníkom nie je. Vo vzťahu k žalovanému v 2. rade platí rovnako to, čo súd uviedol ohľadne postavenia žalovaného v 1. rade. Aj žalovaný v 2. rade nadobudol nehnuteľnosti na dražbe, ktorá bola vykonaná v exekučnom konaní a stal sa ich vlastníkom. Vydať ich do konkurznej podstaty by mohol iba v prípade, ak by návrh na vydanie týchto nehnuteľností bol podaný osobou, ktorá preukazuje svoje vlastníctvo a ktorá by preukázala zároveň aj to, že patria do konkurznej podstaty. Konatelia obchodnej spoločnosti B., výroba dreveného tovaru, s. r. o. v konkurze, však takúto aktívnu legitimáciu nemajú. K procesnému postupu súd uviedol, že postupujúc podľa § 101 O. s. p., konal v neprítomnosti žalobcu, ktorý svoju neúčasť ospravedlnil a uviedol, že ním poverený právny zástupca sa nemôže pojednávania zúčastniť, pretože je práceneschopný. Písomné splnomocnenie spolu s ospravedlnením súdu predložené nebolo a ani nepožiadalo o odročenie pojednávania. Rovnako súd konal v neprítomnosti žalovaného v 2. rade, ktorý svoju neúčasť neospravedlnil.

O náhrade trov konania rozhodol súd podľa § 147 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O. s. p.“), pretože vznik trov konania zavinieli konatelia žalobcu.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalobca argumentujúc, že na prejednanie veci neboli splnené podmienky konania podľa § 101 O. s. p. Uviedol, že svoju neúčasť na pojednávaní súdu riadne ospravedlnil s tým, že ako dôvod neúčasti uviedol práceneschopnosť ním splnomocneného právneho zástupcu. Napriek tomu, že súdu faxom oznámil, že písomné splnomocnenie na zastupovanie zašle poštou, prvostupňový súd toto zastupovanie neprijal, o čom svedčí aj tá skutočnosť, že rozsudok súd doručil len konateľom žalobcu, a nie splnomocnenému právnenému zástupcovi. Súdu prvého stupňa ďalej vytkol aj tú skutočnosť, že vec prejednal a rozhodol o nej okrem neúčasti žalobcu, aj za neúčasti

žalovaného v 2. rade, ktorý súdnu zásielku s termínom pojednávania v odbernej lehote neprevzal. Žalobca namietol, že z vyjadrenia pošty o neprevzatí zásielky žalovaným v 2. rade nie je možné jednoznačne zistiť, či zákonné podmienky jej doručovania boli dodržané, a teda či v zmysle § 46 ods. 1, ods. 2 O. s. p. je možné túto zásielku považovať za doručeníu. Uvedeným postupom súdu prvého stupňa bola žalobcovi aj žalovanému v 2. rade odňatá možnosť konať pred súdom, z dôvodu ktorého si títo nemohli uplatniť svoje práva účastníkov konania.

Žalobca v ďalšom spochybnil vecnú správnosť rozsudku, založenú na odmietnutí právnej subjektivity úpadcu - B., výroba dreveného tovaru, s. r. o. v konkurze, v zmysle § 18 Občianskeho zákonníka a tiež jeho procesnej spôsobilosti byť riadnym účastníkom konania podľa § 19 O. s. p. Poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Cdo 17/98, na základe ktorého má za to, že vyhlásenie konkurzu nemá za následok stratu právnej subjektivity úpadcu, a teda ani jeho spôsobilosť byť účastníkom konania. Uviedol, že zákon umožňuje a pripúšťa, aby sa nároky úpadcu (v konkrétnom prípade určenie neplatnosti nadobudnutia nehnuteľností žalovanými v 1. a 2. rade, ktoré mu boli neprávom odobraté ešte pred vyhlásením konkurzu, v dôsledku ktorej skutočnosti nemohli byť zahrnuté do konkurznej podstaty) riešili aj mimo prebiehajúceho konkurzu a pôsobnosti súdom ustanoveného správcu konkurznej podstaty. Súčasne vyslovil pochybnosť o tom, či Krajský súd v Banskej Bystrici postupoval v súlade so zákonom, keď si osvojil vecnú príslušnosť a konanie začal viesť ako incidenčný spor.

V neposlednom rade žalobca namietol rozhodnutie prvostupňového súdu o trovách konania. I keď prvostupňový súd svoje rozhodnutie odôvodnil doručením vyjadrenia obidvoch žalovaných k návrhu konateľom žalobcu, v skutočnosti im tieto vyjadrenia nikdy zaslané neboli. O ich obsahu nevedeli, a teda na ne spôsobom, ktorý požadoval prvostupňový súd, ani nemohli reagovať.

Z vyššie uvedených dôvodov žalobca odvolaciu súdu navrhol, aby prvostupňový rozsudok v celom rozsahu zrušil a vec mu vrátil na nové prejednanie a rozhodnutie.

K odvolaniu žalobcu sa písomne vyjadril žalovaný v 2. rade, ktorý navrhol rozsudok

súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdiť. Žalovaný v 1. rade sa k odvolaniu žalobcu nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací, svojím uznesením zo dňa 31. 03. 2008, č. k. 5 Obo 2/2007-99 odvolanie žalobcu ako oneskorene podané podľa § 218 ods. 1 písm. a/ O. s. p. odmietol.

Uznesenie odvolacieho súdu napadol žalobca dovolaním dôvodiac, že odmietnutím prejednávania odvolania odvolacím súdom mu bola odňatá možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p.

Dovolací súd uznesením zo dňa 31. 01. 2011, č. k. 1ObdoV/12/2009-154 uznesenie odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V odôvodnení poukázal na § 27 ods. 1, § 28 ods. 1 a § 49 ods. 1 O. s. p. a vychádzajúc z obsahu spisu uviedol, že žalobca bol v konaní zastúpený JUDr. J. Š., ktorému dňa 14. 02. 2006 udelil plnú moc na všetky právne úkony spojené so zastupovaním v predmetnom spore. Toto procesné plnomocenstvo bolo do spisu doložené dňa 20. 02. 2006, kedy vydaný rozsudok súdu prvého stupňa nebol ešte doručovaný, teda ešte pred právoplatným skončením vecí. Za danej situácie bol súd prvého stupňa povinný rozsudok doručiť právnomu zástupcovi žalobcu. Iné doručenie rozsudku žalobcovi nemožno považovať za správne a účinné, čo znamená, že žalobcovi nezačala plynúť lehota na odvolanie, keďže jej beh je spojený iba s riadnym doručením. Preto, pokiaľ odvolací súd odvolanie žalobcu ako oneskorene podané odmietol, odňal mu možnosť konať pred súdom, čím je daná prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f/ O. s. p.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O. s. p.), viazaný právnym názorom dovolacieho súdu (§ 243d ods. 1, veta druhá O. s. p.), opätovne prejednal odvolanie žalobcu podľa § 212 ods. 1 O. s. p., v zmysle ktorého odvolací súd je rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný, bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O. s. p. a po preskúmaní napadnutého rozsudku, ako aj konania, ktoré mu predchádzalo, dospel k záveru, že odvolanie je dôvodné.

Podľa § 201 veta prvá O. s. p., účastník môže napadnúť rozhodnutie súdu prvého stupňa odvolaním, pokiaľ to zákon nevyklučuje.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že v konaní došlo k vadám uvedeným v 221 ods. 1 (§ 205 ods. 2 písm. a/ O. s. p.).

Žalobca svoje odvolanie odôvodnil odvolacím dôvodom podľa § 221 ods. 1 písm. f/ O. s. p. Namietol postup krajského súdu majúci za to, že nesprávnou aplikáciou § 101 O. s. p. a neprijatím zastupovania jeho osoby právnym zástupcom JUDr. J. Š., mu súd prvého stupňa odňal možnosť konať pred súdom, v dôsledku ktorej skutočnosti nemohol na pojednávaní konanom dňa 16. 02. 2006 uplatniť svoje zákonné práva ako účastník konania. Rovnako má za to, že prvostupňový súd nesprávne vyhodnotil otázku jeho aktívnej legitímácie v konaní, čím ho ako úpadcu zbavil možnosti riešiť niektoré jeho nároky v súdnom konaní.

Z obsahu spisu vyplýva, že žalobca dňa 20. 01. 2005 prostredníctvom svojich dvoch konateľov (štatutárnych zástupcov) – Ing. S. B. a Ing. P. B., podal na Okresnom súde Martin žalobu o vydanie nehnuteľností získaných na dražbe spolu s návrhom na nariadenie predbežného opatrenia. Následne bola vec z dôvodu vecnej príslušnosti odstúpená Krajskému súdu v Banskej Bystrici. Rovnako je súdu zrejmé, že uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici, č. k. 25K 229/2002-164 zo dňa 06. 04. 2004 bol na majetok žalobcu vyhlásený konkurz a za správcu konkurznej podstaty bol ustanovený JUDr. M. P.

V predmetnej veci sa na súde prvého stupňa dňa 16. 02. 2006 konalo pojednávanie (zápisnica na č. l. 44 - 46), na ktoré boli účastníci konania riadne predvolaní (č. l. 42 - 43). V deň pojednávania, t. j. 16. 02. 2006, bolo súdu doručené faxové podanie žalobcu zo dňa 14. 02. 2006 s ospravedlnením jeho neprítomnosti na pojednávaní, ktorú skutočnosť odôvodnil práceneschopnosťou ním splnomocneného právneho zástupcu. Žalobca v predmetnom podaní zároveň súdu oznámil, že originál podania aj s písomným splnomocnením na zastupovanie zašle súdu poštou (č. l. 47 - 48). Zo spisového materiálu vyplýva, že plná moc, ktorou žalobca dňa 14. 02. 2006 splnomocnil advokáta JUDr. J. Š., so sídlom: Š., na zastupovanie svojej osoby v spore vedenom na Krajskom súde v Banskej

Bystrici pod sp. zn. 34 Cbi 21/2005, vrátane všetkých s tým spojených právnych úkonov, bola menovanému súdu doručená v prílohe originálu podania, a to dňa 20. 02. 2006 (č. l. 56 - 57).

Podľa čl. 47 ods. 2 Ústavy SR, každý má právo na právnu pomoc v konaní pred súdmi, inými štátnymi orgánmi alebo orgánmi verejnej správy od začiatku konania, a to za podmienok ustanovených zákonom.

Podľa príslušných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku (v znení platnom a účinnom aj v čase rozhodovania prvostupňového súdu), ako zástupcu si účastník môže vždy zvoliť advokáta. Plnomocenstvo udelené advokátovi nemožno obmedziť (§ 25 ods. 1 O. s. p.).

Zástupcovi, ktorého si účastník zvolil, udelí písomne alebo ústne do zápisnice plnomocenstvo buď pre celé konanie alebo len pre určité úkony (§ 28 ods. 1 O. s. p.). Plnomocenstvo udelené pre celé konanie nemožno obmedziť. Zástupca, ktorému bolo toto plnomocenstvo udelené, je oprávnený na všetky úkony, ktoré môže v konaní urobiť účastník (§ 28 ods. 2 O. s. p.).

Podľa § 43 ods. 1, veta tretia O. s. p., podanie urobené telefaxom treba doplniť najneskôr do troch dní predložením jeho originálu (v čase rozhodovania prvostupňového súdu, veta druhá, za bodkočiarkou).

Podľa § 101 ods. 2 O. s. p., súd pokračuje v konaní, aj keď sú účastníci nečinní. Ak sa riadne predvolaný účastník nedostaví na pojednávanie, ani nepožiadal z dôležitého dôvodu o odročenie, môže súd vec prejednať v neprítomnosti takého účastníka; prihliadne pritom na obsah spisu a dosiaľ vykonané dôkazy.

Z obsahu spisu vyplynulo, že žalobca dňa 14. 02. 2006 splnomocnil JUDr. J. Š. na zastupovanie v konaní, o ktorej skutočnosti prvostupňový súd získal vedomosť z faxového podania žalobcu v deň pojednávania, t. j. 16. 02. 2006 (č. l. 47). Na tomto mieste je potrebné súhlasiť s konštatovaním súdu prvého stupňa v odôvodnení jeho rozsudku, že žalobca písomné splnomocnenie súdu nepredložil (resp. nie do dňa pojednávania), súčasne že o odročenie pojednávania nepožiadal. Na strane druhej je však z obsahu jeho ospravedlnenia

zrejme, že prekážkou účasti jeho právneho zástupcu na pojednávaní bola jeho práceneschopnosť a je nesporné, že plnomocenstvo súdu predložil (odovzdaním na poštovú prepravu dňa 16. 02. 2006 - č. I. 57).

Z uvedených skutočností vyplynulo, že žalobca na najbližšom súdnom pojednávaní mal záujem sa ho zúčastniť, i keď tento svoj zámer jednoznačne neformuloval a o odročenie pojednávania výslovne nežiadal, mal súd s prihliadnutím na všetky okolnosti prípadu úmysel žalobcu o odročenie pojednávania dosiahnuť za preukázaný. Tým, že prvostupňový súd jeho právne zastupovanie neakceptoval, odňal mu možnosť konať pred súdom v zmysle § 221 ods. 1 písm. f/ O. s. p.

Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd neskúmal vyhodnotenie otázky aktívnej legitímácie žalobcu prvostupňovým súdom, nakoľko posúdenie právnej subjektivity žalobcu vo vzťahu k vyhláseniu konkurzu na jeho majetok uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 06. 04. 2004, č. k. 25K 229/2002-164, a teda jeho spôsobilosti byť účastníkom konania, bude úlohou súdu prvého stupňa v novom konaní vo veci samej.

Rovnako, pokiaľ ide o námietku žalobcu, týkajúcu sa rozhodnutia prvostupňového súdu o trovách konania, z dôvodu, že rozhodnutie o trovách závisí od rozhodnutia vo veci samej, v súčasnom štádiu konania oprávnenie na ich hodnotenie odvolaciemu súdu neprislúcha.

Najvyšší súd Slovenskej republiky na základe uvedeného napadnutý rozsudok podľa § 221 ods. 1 písm. f/ a ods. 2 O. s. p. zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, v ktorom rozhodne i o trovách konania.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 12. 05. 2011).

Poučenie: Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 31. augusta 2012

JUDr. Alena Prieceľová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Hana Segečová